

Biroul permanent al Senatului
Bp 164 10.05.2006

Parlamentul Romaniei
Camera Deputatilor
Președinte
Nr. 948 / 1/B.O.
08.05.2006.

ROMANIA
CONCILIUL CONCURENTEI

www.consiliulconcurentei.ro

PARLAMENTUL ROMANIEI
CAMERA DEPUTATILOR
Palatul Parlamentului, Str. Izvor nr. 2-4, sector 5, Bucuresti

Piata Presei Libere nr.1, Corp D1, sector 1,
Bucuresti
Cod Postal 013701 ; Oficiul Postal nr.33

Cabinet Președinte
Tel: 318 11 98; Fax: 318 49 08
E-mail: mihai.berinde@consiliulconcurentei.ro

ROMÂNIA
CONCILIUL CONCURENTEI
REGISTRATOR GENERALĂ
Nr. legiu 3056
2006. Luna V. Ziua 02

Domnului Bogdan Olteanu, Presedintele Camerei Deputatilor

Stimulate domnule Președinte,

Consiliul Concurenței este autoritatea administrativă autonomă în domeniul concurenței careia îi este încredințată administrarea și punerea în aplicare a dispozitivelor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, și care are ca principal obiectiv protecția, menținerea și stimularea concurenței și a unui mediu concurential normal pe piața românească în vederea promovării intereselor consumatorilor.

În scopul îndeplinirii acestui obiectiv, una dintre atribuțiile încredințate prin lege Consiliului Concurenței este aceea de implicare în procesul legislativ pentru eliminarea din actele normative a celor dispozitive cu efect anticoncurential pe piață.

În urma analizei pietei transporturilor în regim de taxi din Municipiul București și din o serie de localități din țară, precum și a reglementarilor din domeniu, Consiliul Concurenței a identificat în cuprinsul Legii nr. 38/2003 mai multe prevederi cu efect anticoncurential.

În conformitate cu art. 27 lit. k) din Legea concurenței nr. 21/1996 (după republicarea legii, art. 26 lit. l)) autoritatea de concurență a propus modificarea cadrului legal în sensul eliminării celor prevederi prin care se atribuie autoritatilor publice locale competența de a interveni pe piață înlocuind practic mecanismele acesteia.

Este vorba în primul rand despre acele prevederi potrivit cărora consiliile locale, respectiv Consiliul General al Municipiului București stabilesc numărul maxim de autorizații taxi.

Orice limitare cantitativă reprezintă o barieră la intrarea pe piață și conduce, pe lângă reducerea numărului de furnizori de servicii și la reducerea posibilităților consumatorului de a alege.

Intr-o piață concurențială, numărul de operatori este rezultatul acțiunii cererii și ofertei.

In cazul serviciilor de taximetrie, limitarea numerica a autorizatiilor taxi are ca principal dezavantaj pentru consumator cresterea tarifelor si a timpilor de asteptare, doi dintre parametrii de baza ai acestui serviciu. Restrangerea artificiala a numarului de autorizatii, implicit a numarului de operatori si de taxiuri ofera posibilitatea fiecarui operator de transport in regim de taxi sau taximetrist independent sa creasca tarifele fara a mai fi influentat de presiunea concurentei numerice. Totodata, este redusa considerabil preocuparea operatorilor pentru imbunatatirea calitatii serviciului oferit.

O alta prevedere care creeaza premisele clare ale unei distorsionari a concurentei o reprezinta aceea prin care autoritatilor locale sunt abilitate sa intervina pe piata in sensul stabilirii unor limite minime si maxime ale tarifelor practicate.

De fapt, art.49 lit.c) din Legea nr.38/2003 face trimitere la notiunile de "tarife excesive si de ruinare...definite la art.6 lit.f) din Legea concurentei nr.21/1996". O astfel de trimitere nu este justificata intrucat in Legea concurentei nu sunt definite aceste notiuni. Aprecierea unui pret/tarif ca excesiv ori de ruinare se face numai intr-un anumit context, mentionat in preambulul art. 6, un astfel de pret fiind considerat ca atare numai in cadrul unei analize aprofundate a unei situatii existente pe o piata anume.

Art.6 lit.f) are in vedere practicarea unor preturi excesive sau practicarea unor preturi de ruinare in scopul inlaturarii concurentilor, referindu-se la o practica abuziva la care recurge un agent economic (sau mai multi) care detine o pozitie dominanta pe piata romaneasca sau pe o parte substantiala a acesteia. O asemenea practica are ca obiect sau poate avea ca efect afectarea activitatii economice ori prejudicierea consumatorilor.

Potrivit prevederilor art. 4 alin.(1) din Legea concurentei nr.21/1996, "preturile produselor si tarifele serviciilor si lucrarilor se determina in mod liber prin concurenta, pe baza cererii si ofertei."

Interventia administratiilor publice locale, conferita de lege, prin stabilirea nivelului tarifelor, este interpretata de catre consiliile locale, dupa cum mentionam, in sensul fixarii unor limite minime si maxime ale acestor tarife.

Fixarea unor limite minime reprezinta una dintre cele mai nocive practici interzise de legislatia concurentei, fiind afectata concurenta pe piata respectiva iar in final fiind dezavantajat consumatorul. Aceasta nu va beneficia de preturi/tarife mai mici decat cele stabilite si impuse, fiind eliminata prin urmare, posibilitatea sa de a alege.

In practica, atunci cand sunt stabilite limite minime si maxime ale unor preturi/tarife, se tinde, in functie de cererea existenta pe piata, catre una sau alta dintre aceste limite.

Este adevarat ca pe piata serviciilor de taximetrie, la nivelul Municipiului Bucuresti, Consiliul General a stabilit un interval foarte larg, care permite practicarea de catre societatile existente pe piata/taximetristii independenti a unor tarife differentiate fara a fi atinse limitele stabilite. In ceea ce priveste celealte localitati din tara, intervalul stabilit de catre consiliile locale este suficient de mic pentru a permite practicarea unor tarife unice.

Multa vreme s-a considerat ca stabilirea unui nivel maxim poate avea un efect benefic pentru consumator dar numai in masura in care el are caracter de recomandare si nu functioneaza ca nivel unic. In practica insa, de cele mai multe ori, sistemul de tarife maxime functioneaza ca un sistem de tarife impuse.

In tarile din Uniunea Europeană, acolo unde aceste servicii nu sunt dereglementate, limitarile privind tarifele au în vedere, în general, un nivel maxim, în exclusivitate pentru protecția consumatorilor împotriva unor creșteri foarte mari.

Tendința este însă spre eliminarea reglementării sub orice formă a tarifelor deoarece prin impunerea unor limite, de orice fel, concurența prin preț este restrânsă. Chiar și în cazul recomandării unor tarife există riscul coordonării comportamentului prestatorilor de servicii în stabilirea unui nivel al prețului, beneficiarul putând fi indus în eroare cu privire la prețul rezonabil pentru serviciul pe care îl primește.

În 2004, Comisia Europeană a amendat Asociația Arhitectilor Belgieni pentru stabilirea unei grile de tarife recomandate considerând că o astfel de practică reduce concurența facilitând coordonarea practicienilor profesiei în cauza în stabilirea tarifelor.

Un alt aspect extrem de important este acela referitor la consultarea asociațiilor profesionale reprezentative din domeniu atât în stabilirea numărului maxim de autorizații cât și în stabilirea limitelor tarifelor practice de către membrii lor.

Chiar în condițiile reprezentării de către acestea a intereselor membrilor lor, orice consultare a asociațiilor profesionale creează premisele unor schimburi de informații cu privire la costuri și tarife între membrii lor care sunt concurenți pe o piață, tariful fiind unul dintre parametrii concurențiali, dar și cu privire la o posibilă împartire a pieței. Orice astfel de schimb de informații între firme concurente poate avea ca efect o coordonare a comportamentului pe piață, practică anticoncurențială incriminată de art. 5 alin.(1) din Legea concurenței.

Toate aceste aspecte au fost comunicate atât Secretariatului General al Guvernului (adresa nr. RG - 1440/07.03.2005) cât și Comisiei pentru Industrie și Servicii din cadrul Camerei Deputaților (adresa nr. RG - 1441/07.03.2005) din care faceau parte initiatorii acestei legi.

În urma cu două luni, în cadrul unei acțiunii care a avut loc împreună cu ministerele, în vederea rezolvării problemelor de natură anticoncurențială care apar în sfera administrației publice, a avut loc o întâlnire a reprezentanților Consiliului Concurenței cu cei ai Ministerului Administrației și Internelor. MAI a trimis Guvernului (al cărui punct de vedere cu privire la o propunere legislativă fusese cerut) poziția să care însemna de fapt insusirea pozitiei Consiliului Concurenței. Mentionăm că propunerea legislativă în cauza este inițiată de cei care au inițiat și Legea nr. 38/2003 și că Consiliul Concurenței a avut mai multe întâlniri, iar până în prezent nu a fost supusă avizării conforme de către autoritatea de concurență.

Amendamentele aduse de Guvern la proiectul de lege respectiv introduc prevederi, chiar mai restrictive decât cele propuse de inițiatori.

În momentul de făta, există alte trei propuneri legislative având ca obiect transportul în regim de taxi și anume:

1. BP247/2006 - Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere inițiată de doi deputați PNL: Dan Stefan Motreanu și Monica-Mihaela Stirbu și doi senatori DA: Teodor Melescanu și Norica Nicolai. Proiectul se află în dezbatere la Senat.

Proiectul se află în dezbatere la Senat și preia propunerile de modificare formulate de Consiliul Concurenței.

2. BP178/2006 - Propunere legislativa privind autorizarea si efectuarea transportului in regim de taxi initiată de zece deputati si senatori PD: Roberta Alma Anastase, Cornel Stefan Bardan, Daniel Buda, Traian Constantin Igas, Mircea Man, Aurel Olarean, Ioan Oltean, Cezar Florin Preda, Marius Rogin, Augustin Zegrean. B155

Proiectul se afla in dezbatere la Senat si cuprinde toate prevederile cu efect anticoncurrential a caror modificare a fost propusa de autoritatea de concurenta.

3. BP208/2006 - Propunere legislativa privind transportul in regim de taxi initiată de cinci deputati PNL: Marin Almajanu, Mihaita Calimente, Emilian Valentin Francu, Rares Serban Manescu, Nini Sapunaru. B156

Proiectul se afla in dezbatere la Senat si contine, de asemenea, toate prevederile cu efect anticoncurrential a caror modificare a fost propusa de catre autoritatea de concurenta.

In conformitate cu art. 26 lit. I) din Legea concurentei nr. 21/1996, republicata, Consiliul Concurentei emite aviz conform pentru proiectele de acte normative care pot avea impact anticoncurrential si propune modificarea acelora care au un asemenea efect.

Dintre propunerile legislative mentionate anterior, pana in momentul de fata, a fost transmisa spre analiza autoritatii de concurenta doar propunerea BP208/2006. Ca urmare a analizei efectuate, Consiliul Concurentei a avizat favorabil aceast proiect, avizarea fiind conditionata de o serie de propuneri de modificare si completare.

Va transmitem anexat, avizul Consiliului Concurentei referitor la respectiva propunere legislativa.

In vederea realizarii obiectivului sau primordial - acela de asigurare a unui mediu concurrential normal pe piata romaneasca si in conformitate cu atributiile sale conferite prin lege, Consiliul Concurentei, prin aparatul sau tehnic, este deschis oricariei colaborari cu celealte autoritati ale administratiei publice in vederea crearii unor reglementari in conformitate cu regulile de concurenta, a caror respectare conduce catre o economie de piata functionala.

Domnule Presedinte, va asiguram de intreaga noastra stima si consideratie,

Mihai Berinde
Presedinte

ROMÂNIA

CONSILIUL CONCURENTEI

www.consiliulconcurrentei.ro

Piata Presei Libere nr.1
Bucuresti

Cabinet Presedinte

Tel: 318.11.99

Fax: 318.49.08

E-mail:

mihai.berinde@consiliulconcurrentei.ro

ROMÂNIA
CONSILIUL CONCURENTEI
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. Ieșire 3454
2006 Luna IV Ziua 20

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind transportul in regim de taxi

Analizand proiectul de Lege *privind transportul in regim de taxi*, transmis de catre Guvernul Romaniei prin adresa nr. 2134 G/DRP/13.04.2006 si inregistrata la Consiliul Concurentei nr. RG - 3454/14.04.2006,

CONSILIUL CONCURENTEI

In temeiul art.26 lit.I din Legea concurentei nr.21/1996, republicata,

Avizeaza favorabil proiectul de Lege *privind transportul in regim de taxi*, cu urmatoarele propuneri de modificare si completare:

1. Eliminarea art. 12

Prin limitarea numarului maxim de autorizatii taxi de catre autoritatile administratiei publice locale si ale municipiului Bucuresti se limiteaza numarul operatorilor de pe piata, fiind astfel inlocuite mecanismele pietei.

Prin aceasta interventie, concurenta este restransa, impiedicata sau denaturata pe piata respectiva, fiind de natura a incalca prevederile art. 9 din Legea concurentei.

Orice limitare cantitativa reprezinta o bariera la intrarea pe piata si conduce, pe langa reducerea numarului de furnizori de servicii si la diminuarea posibilitatilor consumatorului de a alege.

Intr-o piata concurrentiala, numarul de operatori este rezultatul actiunii cererii si ofertei.

In cazul serviciilor de taximetrie, limitarea numerica a autorizatiilor taxi are ca principal dezavantaj pentru consumator cresterea tarifelor si a timpilor de asteptare, doi dintre parametri de baza ai acestui serviciu. Restrangerea artificiala a numarului de autorizatii, implicit a numarului de operatori si de taxiuri ofera posibilitatea fiecarui operator de transport in regim de taxi sau taximetrist independent sa creasca tarifele fara a mai fi influentat de presiunea concurentei numerice. Totodata, este redusa considerabil preocuparea operatorilor pentru imbunatatirea calitatii serviciului oferit.

O alta prevedere de natura a incalca prevederile Legii concurentei este aceea referitoare la consultarea de catre autoritatile publice locale si Consiliul General al Municipiului Bucuresti a asociatiilor profesionale reprezentative la nivel local cu privire la stabilirea numarului maxim de autorizatii. Chiar in conditiile reprezentarii de catre acestea a intereselor membrilor lor, orice consultare a asociatiilor profesionale creeaza premisele unor schimburi de informatii cu privire la o posibila impartire a pietei. Orice astfel de schimb de informatii intre firme concurente poate avea ca efect o coordonare a comportamentului pe piata, practica anticoncurrentiala incriminata de art. 5 alin.(1) din Legea concurentei.

Stabilirea unor limite in ceea ce priveste vechimea autovehiculului (3 ani pentru inlocuirea acestuia si 5 ani de functionare in regim de taxi) reprezinta o bariera la intrarea pe piata analizata care conduce la restrangerea concurentei intre operatorii de taxi, aspect de natura a contraveni art. 9 din Legea concurentei.

Alin. (9) al art. 12 nu mai are relevanta in conditiile eliminarii alineatelor precedente ale respectivului articol.

2. Eliminarea lit. e) a alin. (3) al art. 13

Necesitatea eliminarii prevederilor prin care se stabilesc limite in ceea ce priveste vechimea autovehiculului a fost argumentata la pct. 1 al prezentului aviz.

3. Modificarea alin. (1) al art. 14, care va avea urmatorul cuprins:

(1) "Activitatea de dispecerat taxi poate fi executata de catre o persoana juridica romana, care poate fi si operator taxi, denumit in continuare operator dispecer, in baza autorizatiei de executie eliberate de administratia publica locala sau de Consiliul General al Municipiului Bucuresti, pe baza urmatoarelor documente (...)".

Conditia ca activitatea de dispecerat sa fie executata numai de catre operatorii taxi conduce la incalcarea prevederilor art. 9 din Legea concurentei, constituind o bariera la intrarea pe piata serviciilor de dispecerat taxi.

4. Modificarea alin. (1) al art. 15, care va avea urmatorul cuprins:

(1) „Operatorii taxi, taximetristii independenti si asociatiile familiale autorizate pot utiliza serviciile unui dispecerat taxi, pe baza de contract de dispecerizare oneros, cu un operator dispecer. Conditia de folosire a dispeceratului nu este obligatorie pentru ca un taximetrist independent sa-si poata desfasura activitatea”.

Aceasta modificare este motivata de faptul ca practicarea de catre toti taximetristii deserviti de acelasi dispecerat, a tarifelor stabilite de catre operatorul dispecer, conduce la eliminarea concurentei prin pret intre acestia, aspect interzis de prevederile Legii concurentei.

Potrivit prevederilor art. 4 alin.(1) din Legea concurentei “preturile produselor si tarifele serviciilor si lucrarilor se determina in mod liber prin concurenta, pe baza cererii si ofertei.”

5. Eliminarea alin. (3) si (4) ale art. 15

Aceasta eliminare este motivata de aceleasi considerente prezentate la pct. 4 al prezentului aviz.

6. Eliminarea lit. b) a alin. (1) al art. 17

Dupa cum s-a mentionat, potrivit prevederilor Legii concurentei “preturile produselor si tarifele serviciilor si lucrarilor se determina in mod liber prin concurenta, pe baza cererii si ofertei.”

Fixarea si impunerea unui nivel al tarifului, concretizat prin stabilirea unor limite minime si maxime, reprezinta una dintre cele mai nocive practici interzise de legislatia concurentei, deoarece in acest fel este afectata concurenta pe piata serviciilor respective, fiind dezavantajat utilizatorul acestor servicii.

Astfel, consumatorul nu va beneficia de tarife mai mici decat cele stabilite si impuse, fiind eliminata prin urmare, posibilitatea sa de a alege. De asemenea, in practica, atunci cand sunt stabilite limite maxime ale unor tarife, se tinde catre aceste limite iar tarifele sunt interpretate ca fiind fixe. Se elimina astfel mecanismele pietei pentru determinarea acestora.

In tarile din Uniunea Europeana, acolo unde aceste servicii nu sunt dereglementate, limitarile privind tarifele au in vedere, in general, un nivel maxim, in exclusivitate pentru protectia consumatorilor impotriva unor cresteri foarte mari.

Tendinta este insa spre eliminarea reglementarii sub orice forma a tarifelor deoarece prin impunerea/recomandarea unor limite, de orice fel, concurenta prin pret este restransa.

7. Eliminarea sintagmei „redistribuirea autorizatiilor anulate” din cuprinsul lit. i) a alin. (1) al art. 17

Aceasta propunere este motivata de eliminarea art. 12.

8. Eliminarea alin. (2) al art. 17

Aceasta propunere de eliminare este motivata de faptul prevederea referitoare la consultarea de catre autoritatile publice locale si Consiliul General al Municipiului Bucuresti a asociatiilor profesionale reprezentative la nivel local, cu privire la stabilirea numarului maxim de autorizatii si a tarifelor practicate este de natura a incalca prevederile Legii concurentei. Chiar in conditiile reprezentarii de catre acestea a intereselor membrilor lor, orice consultare a asociatiilor profesionale creeaza premisele unor schimburi de informatii cu privire la costuri si tarife intre membrii lor care sunt concurrenti pe o piata, tariful fiind unul dintre parametrii concurrentiali, dar si cu privire la o posibila impartire a pietei. Orice astfel de schimb de informatii intre firme concurente poate avea ca efect o coordonare a comportamentului pe piata, practica anticoncurrentiala incriminata de art. 5 alin.(1) din Legea concurentei.

9. Modificarea lit. a) a art. 49 si eliminarea lit. b), c) si d) ale aceluiasi articol. Astfel, art. 49 va avea urmatorul cuprins:

Art.49. “Tarifele pentru transporturile in regim de taxi se determina in mod liber prin concurenta, pe baza cererii si a ofertei”.

Pe cale de consecinta se va elimina si pct. 28 al art. 4.

Necesitatea eliminarii lit. b) a art. 49, prin care se stabilesc limite minime si maxime ale tarifelor pentru transporturile in regim de taxi, a fost argumentata la pct. 6 din prezentul aviz.

Folosirea in mod abuziv a unei pozitii dominante detinute de catre unul sau mai multi agenti economici pe piata romaneasca ori pe o parte substantiala a acestiei, prin practicarea unor preturi excesive sau practicarea unor preturi de ruinare, in scopul inlaturarii concurrentilor, contravine prevederilor art. 6 din Legea concurentei.

In consecinta, lit. c) si d) ale art. 49 trebuie eliminate intrucat situatia respectiva este reglementata prin Legea concurentei. Consiliul Concurentei este autoritatea desemnata prin Legea concurentei pentru a analiza sesizarile celor afectati de practicile mentionate anterior.

Eliminarea pct. 28 al art. 4 este motivata de eliminarea lit. c) si d) ale art. 49. In cuprinsul proiectului de lege nu se va mai regasi termenul de “tarif de ruinare”.

10. Modificarea alin. (1) al art. 56 prin eliminarea tezei finale “dupa 10 ani, titularul autorizat poate cere concesionarea”.

Aceasta modificare este motivata de eliminarea art. 12.

11. Modificarea liniutei finale a lit. c) de la art. 60, aceasta urmand sa aiba urmatorul continut “nerespectarea prevederilor articolelor 30, 40, 41, 42, 43, 64, 65”.

De asemenea se va elmina liniuta a 2-a de la lit. d) a aceluiasi articol.

Modificarea/eliminarea acestor prevederi din continutul art. 60 este motivata de eliminarea art. 49 lit. b) si art. 12.

12. Eliminarea art. 62

Aceasta propunere este motivata de eliminarea art. 12.

Mihai Berinde
Președinte

